

*LJUDSKO
IZROČILO
OB KMEČKEM
DELU*

MENTORICA:

Erika RAVNAK

MAREC, 1994

AVTORJI:

*Anja Božnik
Brigita Božnik
Nina Božnik
Anja Cvikel
Maja Gorečan
Jana Majcen
Janja Smrečnik
Jožica Smrečnik*

**JAVNI ZAVOD
OSNOVNA ŠOLA VOJNIK
Podružnica Socka
4. razred**

Raziskovalna naloga ima 57 strani, k tekstu je vstavljen slikovni material, s posebnimi prilogami - izvirne rokopisne pesmarice, zapiski, video kasete in zvočne zapisi na kasetah.

Naloga zajema del ljudskega izročila ob kmečkem delu.

Maksim Gaspari: SEJALEC

K A Z A L O:	<i>stran</i>
<i>Uvod</i>	5
<i>Kmečko delo nekoč</i>	6
<i>Ljudsko izročilo ob kmečkem delu</i>	25
<i>vremenski pregovori</i>	26
<i>pesem</i>	32
<i>godci</i>	51
<i>Rezultati analize</i>	53
<i>Povzetek</i>	56
<i>Literatura in literarni viri</i>	57

I Z V L E Č E K

Raziskovalna naloga je sestavljena iz več poglavij. V uvodu smo prikazali smernice našega dela.

Prvi sklop se nanaša na kmečko delo nekoč, ko je to delo opravljalo več ljudi hkrati.

Posebej nas je zanimalo, kako je to delo potekalo, ko še niso poznali strojev in katera vzajemna pomoč je še ohranjena.

V drugem sklopu smo raziskali ljudsko izročilo, ki spreminja tako kmečko delo v okolici Socke. Ljudje so si malo pripovedovali priповедi, več so govorili o vremenskih pregovorih in veliko peli ljudske pesmi. Pritegnila nas je skupina kmečkih žena, ki v kraju še ohranjajo staro ljudsko pesem.

Zelo zanimive so nam bile ljudske rokopisne pesmarice, ki so si jih ljudje sami zapisali, da bi se stare pesmi ne izgubile in tonile v pozabo.

U V O D

Odločili smo se, da bomo z raziskovalno nalogo sodelovali v akciji "Mladi za napredek Celja".

V današnjem času mladi skoraj ne poznamo ljudskih običajev, pesmi, vremenskih pregorov in pripovedi. Radi bi ohranili to kulturno dediščino, zato smo z navdušenjem sprejeli idejo razredničarke Erike Ravnak in ravnateljice prof. Majde Rojc, da bi raziskali in opisali ljudsko izročilo o kmečkih delih v našem kraju.

V to akcijo smo se vključili, ker smo želeli spoznati metodo raziskovanja in zaradi lastne vedoželjnosti.

Predvideli smo, da se ljudsko izročilo počasi pozablja, zato smo se povezali s starejšimi ljudmi, ki so nam pripovedovali o delu, o vremenskih pregorih, zabavi in zapeli tudi pesmi. Napravili smo zvočne posnetke, razgovor s starejšim godcem in vodjo skupine pevk kmečkih žena "Predice", ki v kraju ohranjajo stare ljudske pesmi.

Udeležili smo se srečanja starejših muzikantov in pevcev pri "Koprivnikovih" in si ogledali prikaz starih kmečkih del (košnje, mlatve).

Vsem se zahvaljujemo za razgovore in sodelovanje. Zahvaljujemo se tudi prof. Olgi Vurcer, ki je nalogo pravopisno pregledala.

Raziskovalno delo je hipotetično temeljilo na tem, da starejši rodovi v kraju ohranjajo ljudska izročila. Analiza ankete je pokazala, da se je ljudsko izročilo preneslo na mladi rod le pri kožuhanjtu in trgovini. Ostala kmečka opravila pa opravlja kmetje sami s pomočjo strojev.

K M E Č K O D E L O

N E K O Č

Včasih so bile kmečke družine na Slovenskem velike, toda vsaj dokler so otroci odraščali, ni bilo dovolj močnih rok za vsa opravila, ki jih je terjalo obdelovanje polja brez strojev. Že zato in ker ni bilo vaško življenje bolj občestveno, so pri nekaterih delih sosedje pomagali drug drugemu. Ob tem so se razvile tudi nekatere šege.

O B D E L O V A N J E Z E M L J E

Nekoč so pretežno obdelovali zemljo ročno z živino (voli, krave). Z motikami so okopavali koruzo, krompir, vinograde....

Škropili niso. Za oranje so uporabljali plug, brano. Na polju je delalo več ljudi. Ob delu so se tudi zabavali s pesmijo, s priповедjo vraž in pregovorov.

Danes zemljo večinoma obdelujejo s stroji.

PRIPOVED:

*Franc KOTNIK, Trnovlje 17,
74 let, 1994*

SL. 1 - OKOPAVANJE KORUZE Z MOTIKAMI

SL. 2 - KMETIČ VESELO NA SVETU ŽIVI

**KMETIČ VESELO NA SVETU ŽIVI*

*Kmetič veselo na svetu živi.
Na polje gre orati,
gre svoje žito sjati,
korajžno, veselo na svetu živi.*

*Fantič veselo na svetu živi.
Kosico si nabrusi,
na travci jo poskusi,
korajžno, veselo na svetu živi.*

*Starček na svetu veselo živi.
Na palco se opira,
prot nebu se ozira,
korajžno, veselo na svetu živi.**

* TRISTO NARODNIH, Cankarjeva založba, Lj. 1984, str. 86

K O Š N J A

Še po drugi svetovni vojni so v tem kraju kmetje kosili s kosami. To delo so opravljali v zgodnjih jutranjih urah ali pozno popoldne v noč.

Na velikem travniku se je zbralo včasih tudi po petnajst koscev. Vsi so hiteli, kajti nobeden kosec ni maral, da mu je bil kdo tik za petami. Košnja je trajala do štirinajst dni, odvisno od vremena.

Če so kosili zjutraj, so koscem pripravili zajtrk, v večernih urah pa večerjo s pijačo.

Kosci so prepevali najraje zvečer. Peli so različne ljudske, narodne, pobožne pesmi. Pogostokrat je bilo slišati pesem *Travnički so že zeleni, Kmetič veselo na svetu živi, Kak' lušno je res na deželi, So pa fantje zgodaj vstali.....*

Danes je še redko slišati pesem koscev in grabljic, ker so ročno delo zamenjali stroji.

PRIPOVED:

Pavle ŠVAB

Vrba pri Socki 28 a

65 let, 1993

*SO PA FANTJE ZGODAJ VSTALI

*So pa fantje zgodaj vstali,
hitro kose naklepali,
se je storil svit,
so pa šli kosit,
zvečer pa sladko vince pit.*

*Dečva je že zapeljana,
z grenko žalostjo obdana,
močno jo skrbi
srce jo boli,
noč in dan solze toči.**

*Rožice lepo svetijo,
fantje jih pa pokosijo,
četud' lepa je in
žlahtno diši,
na travn'ku suha tam leži.*

*Fantje vi ste ljubeznivi,
pa tud' zraven zapeljivi,
več oblubi, kot ima,
samo da jo zapelja,
potem se videt' več ne da.*

SL. 3 - KOŠNJA PRED 40 LETI - Trnovlje

*TRISTO NARODNIH, Cankarjeva založba, Lj., 1984, str. 86

SL. 4 - KOSCI IN GRABLJICE V SOCKI 1985

SL. 5 - POSTAVLJANJE OSTRVI V ČRESKOVI

SL. 6 IN 7 - GRABLJENJE SENA - Čreskova

SL. 8 - TEKMOVANJE KOSCEV PRI KOPRIVNIKOVIH 1992
VIDEOKASETA "SREČANJE MUZIKANTOV" 1990 - TEKMOVANJE KOSCEV

Ž E T E V

V mesecu juliju je žito dozorelo. Kmetje so naprosili žene za žetev. Žetev se je začela zjutraj ob svitu, še ob luni. Včasih je bilo na njivi tudi do deset žanjic, ki so prišle iz sosednjih vasi. Žanjice so želete s srpi. Ob žanjicah je bil moški - brusac in vezac.

Žanjice so na njivi prepevale pesmi in se šalile.

*Prepelica se že glasi v pšenički rumeni,
dekleta se zbirajo zjutraj ob eni,
prej ko je ura pet, zbere se jih deset,
z ostrimi srpi začele so žet.*

PRIPOVED:

*Marija Delčnjak Trnovlje 15,
75 let, 1993*

Po končani žetvi je bil "likof". Žanjice so pogostili s štruklji, jabolčnim zavitkom, potico in zvečer tudi s pečeno kokošjo.

*PO KOROŠKEM PO KRANJSKEM

*Po Koroškem po Krajnskem
že ajda zori,
že ajda zori,
že ajda zori,
eno dekle jo žanje,
jo glavca boli,
jo glavca boli, prav zares.*

*Tri dni jo že žanje,
tri snopke ima,
tri snopke ima,
tri snopke ima,
pa poglejte na roke
tri žulje ima,
tri žulje ima, prav zares.**

SL. 9 – ŽANJICE V TRNOVLAJAH

* TRISTO NARODNIH, Cankarjeva založba Lj. 1984, str. 162

M L A T E V

Včasih so mlatili s cepci. Mlatev je trajala tudi do štirinajst dni. Delo je bilo "lušno", vendar težko. Mlatili so v parih v dvoje, četvero, šestero, osmero v ritmu, ki ga posnema pesem: **pika, poka, pika pok....** Pri mlačvi so peli pesmi, se šalili in nosili "metlo klepat". Metlo so naredili iz klasja, zraven so imeli štefan vina (2 l) in se odpeljali z voli k sosedu. Sosed, kamor so prinesli metlo klepat, je moral vrniti stolčeno klasje, nato so zaplesali in zapeli.

Pol potice, pol pogače,
mlatič pa ima usbrane hlače...

ali, če je kdo prinesel metlo iz kopriv, so mu jo privezali na hrbet.

Danes ne mlatijo več na cepe, temveč z mlatilnico ali žanjejo na kombajn.

PRIPOVED:

Pavle ŠVAB Vrba pri Socki 28,

65 let, 1993

Marija DELČNIJAK Trmovlje,

75 let, 1993

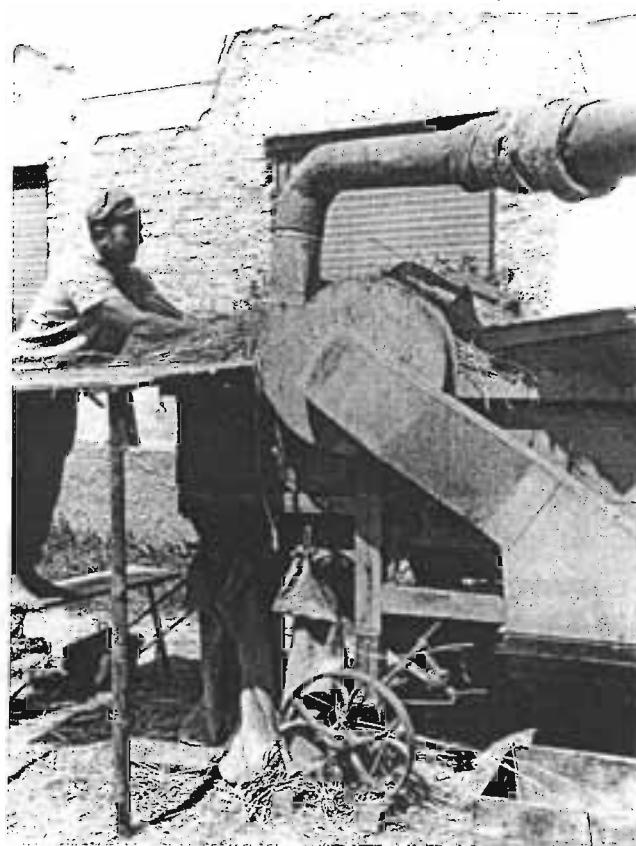
LAHKO NOČ

1. Lahko noč, lahko noč

*Bog nam svojo daj pomoč.
Zdaj smo delo dokončali,
da bi tudi sladko spali,
vsa vročina je zdaj proč,
lahko noč.*

2. Vsaki dan, vsaki dan

*naj bo dobro dokončan,
zdaj počivat zdravi gremo,
ali vstanemo, ne vemo,
zadnja ura, zadnji dan je neznan.*

SL. 10 - MLATEV NA MLATILNICO - Socka 1965

SL. 11 - MLATIČI - Socka 1965

K O Ž U H A N J E

Je staro kmečko opravilo, kjer ob delu pojejo, si pripovedujejo ljudske smešnice, po končanem delu pa zaplešejo.

Kako poteka delo?

Ko koruzo spravijo s polj, jo zvečer kožuhajo. Ker je dela veliko, povabijo sosede, prijatelje in znance.

Če je lepo vreme, koruzo kožuhajo pod kozolcem, ob slabem vremenu pa kožuhajo na skedenju. Ljudje posedejo v krog, tesno drug ob drugem. Med delom si pojejo ljudske pesmi, pripovedujejo šale in vriskajo. Kdor najde med kožuhanjem 3-7 rdečih koruz, lahko gre domov, ali pa ostane, vendar mu ni treba več kožuhati. Lahko pa poljubi dekle, ki mu je všeč. Med kožuhanjem ponudi gospodar jabolčnik v lončenih bučah. Po končanem delu se povesele v hiši s plesom, petjem in dobro pojedino. Gospodinja ponudi svež, še topel kruh, meso, bučnice ali orehe. Kožuhanje je star kmečki običaj, kjer so mnogo peli.

PRIPOVED:

*Ivana PINTER Trnovlje 18,
63 let, 1993*

SL. 12 - KOŽUHANJE (na obisk so slučajno prišli pevci moškega zborja)

T R G A T E V

Na trgatev je bilo povabljenih več ljudi: sorodniki, sosedji, prijatelji in znanci. Grozdje so začeli trgati zjutraj.

Nabрано grozdje so dajali v "vedrice", "škafe" in brente. Nosači - brentači so nosili grozdje v večje posode v zidanico. Nosači so morali biti močni moški. Vsak "brentač" je imel palico, na katero si je vrezoval črtice in tako beležil, koliko brent je znosil. Pogostokrat so se trgači šalili z njimi. V vinogradu je zazvenela pesem:

Jaz sem gorman imenovan,
sem po celem svetu znan,
znam vinograd odel'vat,
naj bo rezat', al' kopat....

PRIPOVED:
Marija ISKRAČ Socka,
76 let, 1993

OD KMETA

*Od vinske gorice vam hočem zapet,
kak mora ta kmetič za vince trpet.
Od sončnega svita do temne noči,
si kmetič to glavco za vince poti.*

*V spomladnjemu času on pridno kopa,
živice polaga, jih s koljem obda.
Zvečer se ves truden na postljo poda,
se lepo pokriža in moli Boga.*

*V jeseni trgatev prav lepo zori,
se po gorci sprehaja, si tak govorि.
Ga pojdimo brati že jutrišnji dan,
saj močno je zrelo, še bolj kakor lan.*

P R E D E N J E

V Socki so v starih časih ženice predle na kolovrate. Na prejo so se zbrale ob večerih, kjer so krtačile in predle volno. Zraven so si pele, pripovedovalo zgodbe in se zabavale. Delo se je potegnilo pozno v noč. Volno, ki so jo napredle, so uporabljale za pletenje domačih nogavic, rokavic, puloverjev in kap.

PRIPOVED:

Ljudmila OMERZA Socka 52 a,
61 let, 1993

SL. 13 in 14 PREDENJE - UČENJE 1993 - šola Socka

PREDICA

*Le predi dekle predi,
prav lepo nit naredi,
da se ne bo krotičila,
in tud' ne tkalcu trgala.*

*Poštena je predica,
in stara ta pravica,
da tisto dekle kaj velja,
ki obleko vso domačo 'ma.*

*Kolovrat tiho teče,
naj tovar'šica reče,
kar je v nedeljo slišala
pri nauku v cerkvi svetega.*

*Ti prejo tkal'c bo hvalil,
če z njo ne bo se žalil,
pri Bogu boš pohvaljena,
če ga ne boš razžalila.*

*Le predi prav vesela,
boš lepe pesni pela,
kolovrat pojde rad okrog,
bo tekla lepše nit od rok.*

*Boš tanko nit storila,
da ne bi pozabila,
kako življenje nežno je,
ki kakor nit pretrga se.*

*Le pridno dekle predi,
prav lepo nit naredi,
boš skoro smrt nit vtргala,
bo kon'c življenja tvojega.*

*Kar si boš tu naprela
boš v večnost s sabo vzela,
al' čednost' lepih suknjico,
al' pa pregrehe butaro.*

P R I P O V E D***POPOTNICA***

Nekoč je živela hudobna graščakinja, ki je imela dobro hči. Nekega večera je v grad prišla popotnica. Ta popotnica je prosila: "Ali lahko tu prenočim?" Grofica ji je dovolila in jo odpeljala v sobo.

Tistega večera pa so v gradu pripravljali ples. Hči je dejala: "Daj popotnici eno mojih oblek in naj pride na ples!" A grofica jo je zavrnila: "Ha, ta popotnica že ne bo plesala, še zlasti v tvoji obleki ne!"

Še tisto noč je začelo tako močno deževati, da je vsak, ki je bil na gradu utonil, tudi popotnica, le hči se je rešila.

PRIPOVED:

Štefka SMREČNIK Dobrna
73 let, 1993

P L E T E N J E K I T

Kmečke žene so za večje praznike, za cerkvene in vaške dogodke, pletle kite iz zimzelena in bršljana. Ženice so se zbrale na večer ali čez dan ob slabem vremenu. Pri delu so jim pomagali tudi otroci. Rade so si zapele pesmi, ki so največkrat opevale nesrečno ljubezen, o stanovskem poklicu, in o delu. S kitami so krasile cerkve, kapele, hišo, v kateri je bila poroka, ali podobno slavje (slavoloki, vozovi po osvoboditvi po 2. svetovni vojni).

Delale in pele so pozno v noč, tudi do polnoči brez muzikanta. To delo še opravljajo sedaj.

PRIPOVED:

Štefka KOTNIK Socka

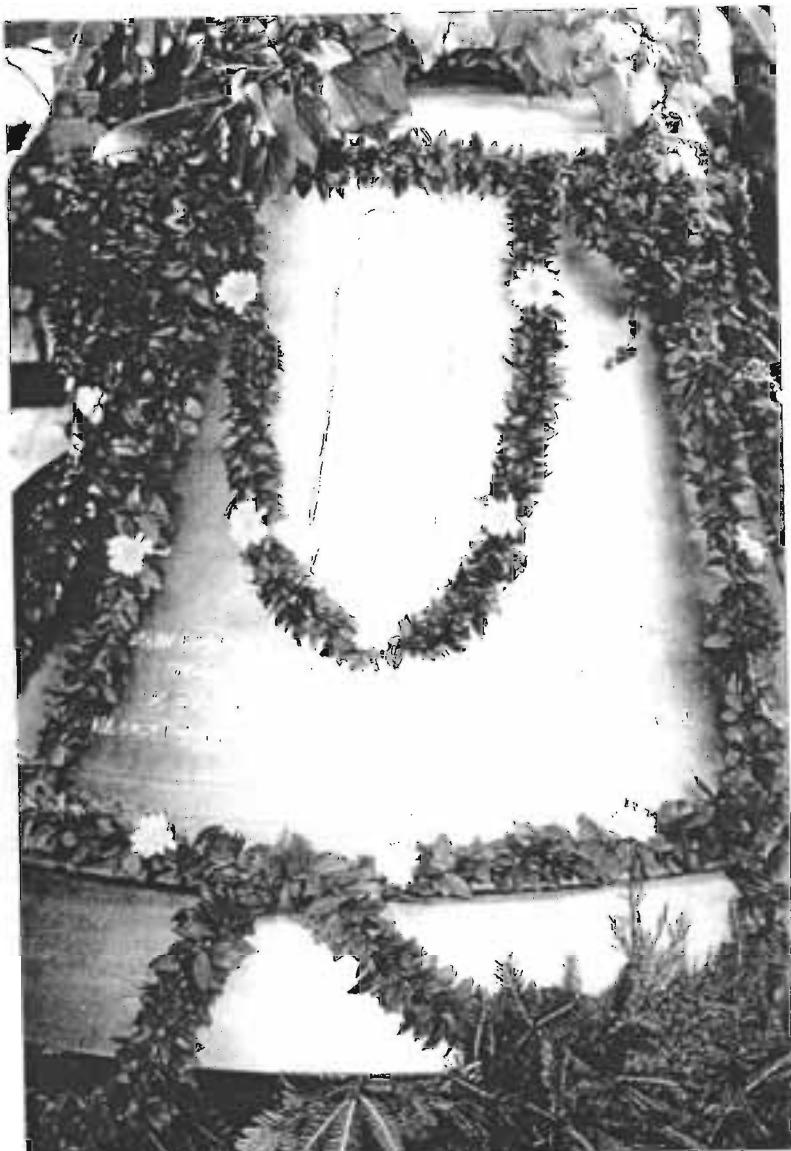
70 let, 1994

Ljudmila GOLOB Socka 17,

64 let, 1994

SL. 15 - PLETENJE KIT V SOCKI

SL. 16 - S KITAMI SO OKRASILI ZVONOVE V NOVI CERKVI

SL. 17 - GASILSKE ČRPALKE V SOCKI 1977

Kmečke ženske iz Socke pri pletenju tudi po petnajst metrov dolge kile iz zimzelenega (od leve) Terezija Smodej, Štefka Kotnik, Marija Krežnik, Ivanka Blazinček, Milica Golob, Kristina Korošec, Štefka Žganek in Albina Marcen.

Foto E. MASNEC

Vleči pletenjcem zimzeleno so pele

Pri Kopravniku v Socki so tudi letos, zdaj že osemnajstič, pripravili prijetno popoldne z glasbo in petjem ter prikazom kmečkih del. Srčanje so poimenovali 'Socka pleše in pojje, predstavile pa so se številne krajevine sekcije.'

Nastopili so pred kratkim ustanovljeni inešani pevski zbor pod vodstvom Darinke Operčkal, folklorna skupina, ki jo je že pred leti naučila pisanih ljudskih plesov Marica Pasavički, kljub počitnicam pa so se predstavili tudi šolatiji. Dobra je bila Vrjeva skupina z neobičajnimi instrumenti, posobno doživetje pa je bil nastep petih harmonikarjev Franca Sabca, Mitje Gobča, Pavla Švaba, Pavla Kraupeška in Zvoneta Krivča. Da je vse skupaj lepo potekalo je z udarnimi koračnicami poskrbela godba na pihala iz Novice cerkve.

Po kulturno zabavnem programu se je osem tričlanskih ekip pomirilo še v košnji, grabljenju in postavljanju ostrvi ter vleki hlodov s tele-

gami. V obh konkurencah je zmagal Vili Grm.

Posebnosti na prireditvi so bile kmečke ženske, ki so se predstavile s pletenjem kite iz zimzelenega, med pletenjem pa so pele staré ljudske pesmi.

Pesni ohranja Štefka Kotnik,

pojope in vadijo na domu Štefke Žganek, vodja skupine pa je Milica Golob:

»Pletenje kit je zimzeleno je zamudno delo. Takšna kile največ pletemo za posamezne cerkvene praznike, krajevne priteditve in podobno. Pri nabiranju nam že pomagajo mlajše, ki bi jih radče navdušile, da bi nadaljevale našo delo. Delo je sicer monotono, vedar si pojmagamo najprej s klepetanjem, potem pa s petjem.«

TONI VRABLJEN

L J U D S K O I Z R O Č I L O
O B K M E Č K E M D E L U

V R E M E N S K I

P R E G O V O R I

Kmečko delo je bilo močno povezano z naravo, posebno še z vremenom. Kmet se je pri svojem delu opiral na vremenske pregovore.

Štirideset dni bo še lepo, če je drugi dan julija lepo.

Če štirideset mučenikov dan ni lepo, tudi štirideset dni potem ne bo.

Če Anton z dežjem prihaja, dolgo zemljo napaja.

Če breskve pred sv. Gregorjem cveto, trije eno pojedo.

Če Cirila in Metoda (5. julij) dež pere, orehe in kostanj z drevja pobere.

Če gredo kure zgodaj spat, bo naslednji dan slabo vreme.

Če je lepo vreme na Jožefovo, naj veselo bo srce kmetovo.

Če je majnika lepo, je dobro za kruh in seno.

Če je na Blaževu oblačno, bo o sv. Juriju zelena trava.

Če je na Pavla (15. jan.) jasno nebo, dobra bo letina - stari pojo.

Če je na sv. Urbana dan lepo, rado suši se poleti seno.

Če je za Martino dež, je potem zmrzlina, pozebe oozimnina in je tu draginja.

Če krmo nese v vrtincu po travniku, bo kmalu slabo vreme.

Če malega travna grmi, slane več se kmet ne boji.

Če malega travna toplo dežuje, rodovitno leto oznanjuje.

Če marec prah pometa, dobro letino obeta.

Če Martin sonce ima, huda zima rad prikrevsa.

Če na Štefanje burja buči, trta prihodnjič nič kaj ne obrodi.

Če na Marije sedem žalosti na polju dela, se letina žalostno drži.

Če na Miholovo sever vleče, veliko zimo in sneg obeče.

Če na sv. Pavla sonce sije, trikrat žito dobro dozori, gornik dosti v sode vlije in po volji kmetu se godi.

Če na svečnico sneži, se vigred že glasi.

Če na Urbana sonce sije, jesen polne sode nalije.

Če na Vinka sonce sveti, bo dosti rujnega vinca v kleti.

Če Pankraca sonce peče, sladko vince v klet poteče.

Če Pavel spreobrnjenec po kopnem primaha, Jurij po snegu prihaja.

Če Pavla je dan oblačen, bo trebuh večkrat lačen.

Če pes travo je, bo slabo vreme.

Če prosinca ni snega, ga pa mali traven da.

Če prosinec ne zmrzuje, ne sneži, rad sušec to nadomesti.

Če rožnika sonce pripeka in vmes dežek rosi, ni treba se bati teka, obiljno zemlja rodi.

Če rožnika sonce pripeka, pohlevno deži, veliko obeta žita, strdi.

Če se avgusta po gorah kadi, kupi si kožuh za zimske noči.

Če se Martinova gos po ledu plazi, o božiču navadno po blatu gazi.

Če se o Jurjevem vrana v žitu skrije, mlatič v jeseni mnogo cepcev razbije.

Če se o Martinu (vinska) buča z zelenim trtnim perjem zamaši, bo drugo leto dobra vinska letina, ker trta dozori.

Če so na Tri kralje jamice polne vode, bomo imeli jeseni polne sode.

Če sta Peter in Pavel jasna, bo letina krasna.

Če sušec suši, traven deži, maj pa hлади, kmetu se dobro godi.

Če sušec z glavo ne zmaje, z repom rad vije.

Če sv. Marjete deževalo bo, težko boš pod streho spravil seno.

Če Tilna (1.9.) je jasno, štiri tedne bo lepo.

Če v dežju drevo cvete, nikdar sadja ne daje.

Če v januarju drevje od mraza poka, jeseni s sadjem preobloženo stoka.

Če vinotoka mraz in burja brijeta, bo prosinca in svečana ljubo sonce sijalo.

Ako je na dan vseh svetnikov lepo vreme, bo drugo leto čuda žita.

Ako je na Jurjevo lepo vreme, bo dosti vina.

Ako je na malo mašo lepo, potem bo dva meseca suho.

Ako je na sv. Lovrenca dan lepo, bo vsa jesen lepa.

Ako je pretoplo svečana, malega travna bo še počivala brana.

Ako je svečnica zelena, bo cvetna nedelja snežena.

Ako pa je svečana mraz, malega travna se poti obraz.

Ako se grudna bliska in grmi, drugo leto vetrov dosti buči.

Ako sušca grmi, dobra letina pohiti.

Ako sv. Medarda dan dežuje, štirideset dni dež še naletuje.

Ako z drevja zgodaj listje pade, njive bodo k letu rodovitne rade.

April sedemkrat na dan kmeta s polja spodi.

April sončen in suh, maj za lepo vreme gluhi.

Bolje je volka v hlevu imeti, kakor se na soncu o svečnici greti.

Dan sv. Uršule si zelje z zelnika spravi, da ti ga vreme Šimona in Jude v nič ne pripravi.

Dež na Cirila in Metoda orehe in kostanj domala ogloda.

Dež na dan sv. Vida, ječmenu ne kaže prida.

Deževni vsi sveti, pozimi hudi zameti.

Dnevi od Lucije do božičnega dne (13. - 25. decembra) vreme vseh mesencev ozname.

Do malega šmarna na soncu, potem se na vilah otava suši.

Gruden - malo vljuden.

Grudna mraz in sneg, žita dosti prek in prek.

Jasni dnevi prosinca so veselje Dolenjca.

Je julija presuho, bo grozdje prav drobno.

Kadar drevje pozno listje sleče, huda zima bliža se preteče.

Kadar prosinec odpira dežnike, žetve poletne ne bo velike.

Kadar v adventu jug hladi, drugo leto dosti sadja rodi.

Kadar velikega šmarna sonce peče, tedaj dobro vince v sod poteče.

Kakšno je vreme kresnic, takšno bo tudi žanjic.

Kakšno se na Lovrenca naredi, radi ves mesec drži.

Kakor se Medard zdani, štirideset dni drži.

Kakor zadnji srpanj vremeni, tako vsa jesen drži.

Kakršno bo vreme prvi dan, tak bo velik srpan (moker ali suh).

Kakršno je vreme na Lenartovo, tako do božiča bo.

Kakršno je vreme sv. Petra stola dan, tako bo potem mesec dan.

Kakršno vreme o kimavca mlaji, takšno vso jesen je najraji.

Kdor po mali maši kosi, ta za pečjo suši.

Ko žerjav letu na tuje, zima se že približuje.

Kolikor božič bliže mlaja, toliko hujši mraz prihaja.

Kolikor sušca je megle, toliko poleti dežja gre.

Kukavica se glasi do sv. Urha.

Listopada gredo duše v nebo, kakor čebelice iz panjev.

Lucija krati dan, je znano vsem ljudem.

Mali traven ima devet vremen na dan.

Malo vode prosinca, daje preobilo vinca.

Matija led razbija, če ga ni, ga naredi.

Na Tri kralje jasen dan bo, za dolgo zimo hrani seno.

O božiču zeleno, o veliki noči sneženo.

O porcjunkoli če je vročina, huda bo v prihodnje zima.

O sv. Jakobu gre grozdje na božjo pot, o sv. Jernjeju pa nazaj pride.

O sv. Jakobu pšenica zori ali zgori.

O Tomažu vetra suho petje, pomeni suho pomlad in poletje.

Oktober suh obeta sušo naslednjega leta.

Po sv. Matiji ne gre lisjak čez led domov.

Po sv. Servati ni mraza se bati.

Poletna pripeka, pozimi mraz, da poka.

Pred božičem moča toliko ne škoduje, kakor če po praznikih dalj dežuje.

Pred Servacijem poletje, mraz pritisne še na cvetje.

Prosinca gorkota - v jeseni sirota.

Prosinec mrzel, da poka, sadje v jeseni in moka.

Sonce srpana grozdje meči, z medom navdana ajda diši.

Sušca sneg, je setvam kreg.

Sv. Fabijan in sv. Boštjan sok v drevju poženeta.

Sv. Gal suhoten oznanjuje, da ob letu suša pripotuje.

Sv. Jerneja meglice popijejo strd za potice.

Sv. Jurij zakuri in odpre duri.

Sv. Marjeta grom in strelo obeta.

Svečan iztegne dan.

Svečnica zelena, velika noč snežena.

Svečnice dan, zima van, to je laž, reče Blaž.

Sveta Cecilija če hudo grmi, dosti pridelka ob letu kmet dobi.

Sveta Elizabeta na belem konju prijezdi.

Sveta Kata, sneg pred vrata.

Sveti dan vetrovno, ob letu bo sadja polno.

Sveti Tomaž - sedi vsak mož doma, ne hodi dalje kot se govno zvalja.

Tilen megled, grda jesen.

V prosincu toplota, v svečanu mrzlotu.

Veter na sveti dan obeta dosti sadja naslednjega leta.

Vinotoka velike vode, grudna hudi vetrovi buče.

P E S M I

Slovenska ljudska pesem je del naše kulture, dediščina naše kulturne preteklosti, zato smo jo dolžni ohraniti rodovom, ki šele prihajajo, ne pa jo zapraviti, zavreči, pozabiti.

* Kunaver Dušica: PESMI IN ŠEGE MOJE DEŽELE, Lj. 1987, str. 18

**NA PLANINCAH SONČECE SIJE*

*Na planincah sončece sije,
na planincah luštno je.*

*Gor cvetejo rožice bele,
gor cvetejo rožice.*

*Eno dekle jih pa trga,
da si pušeljc naredi.*

*Za klobuk ga bodem priprala,
z eno zlato knofeljco.**

OJ, TA MLINAR

*Oj, ta mlinar, oj ta mlinar,
ta mlinar pod klancem,
on ti melje, on ti melje,
ti melje gorjancem.*

*Dečva čaka, dečva čaka
od zore do mraka,
ona mora, ona mora,
pa mora gorjanca imet'.**

PRAV LUŠTNO JE POLET

*Prav luštno je polet',
ko sliš'mo ptičke pet',
ker one nas uče,
kak moramo živet'.*

*Pa moje ženske glas
mi dela kratek čas,
kedor če slišat' ga,
naj pride v vas.*

*TRISTO NARODNIH, CZ, Lj. 1984, str. 129, 146, 169

*Prav luštno je jesen',
v vinograd z ženko grem,
kjer trtica rodi,
pozabim na skrbi.*

*Prav fletno je pozim',
ko za pečjo sedim,
kozarček vinčka pijem
pa tobak kadim.*

*Spomlad' je tud' lepo,
ko rožice cveto,
metuljčki letajo
in ptički zapojo.*

OJ LEPO JE RES NA DEŽELI

*Oj lepo je res na deželi,
kjer hišca na samem stoji.*

*Okol' so pa tavn'ki zeleni,
to mene najbolj veseli.*

*Vsak kmetič 'ma svoje veselje,
če vedno pošteno živi.*

*Čez dan si zažvižga, zapoje,
zvečer pa prav sladko zaspi.*

PRIŠLA BO POMLAD

*Prišla bo pomlad, učakal bi jo rad,
da bi zdrav, vesel, lepe pesmi pel.
To me veseli, trav'ca zeleni,
drobna ptičica pa žvrgoli.*

*Prišla bo kukav'ca, moja ljubica,
in bo kukala in prepevala.
Kukakla kuku, pevala tako,
da bi vedno nam tak' luštno b'lo!**

*TRISTO NARODNIH, CZ, Lj. 1984, str. 170, 145, 175, 176

**POLJE, KDO BO TEBE LJUBIL*

*Polje, kdo bo tebe ljubil,
kadar bom jaz v grobu spal?*

*Ljubil žar me bo pomladi,
ki nad mano bo sijal.*

*Jaz pa bom pomlad naprosil,
naj gre mimo tvojih tal.**

KMETIČ POŠTENO ŽIVI

*Vsak kmetič ima svoje veselje, veselje, veselje.
Vsak kmetič ima svoje veselje, če kolčkaj pošteno živi.*

Čez dan se na polju nadela, zvečer pa prav sladko zaspi.

*Vsak fantič ima svoje veselje, če kolčkaj pošteno živi.
Čez dan si zažvižga, zapoje, zapoje, zapoje,
zvečer pa prav sladko zaspi.*

PESEM PETA V KRAJU – zapisala Jana Majcen

*TRISTO NARODNIH, CZ, Lj. 1984, str 163

**ZBIRKA PESMI SKUPINE
“SOŠKE PREDICE”**

**Ljudska pesem ne bi obstala, če ne bi bilo pevcev, njenih nosilcev.*

Pesmi, ki jih znajo zapeti so slišali v domači hiši, kjer je rada pela vsa družina ali posamezniki starejšega rodu..*

*Kumér Zmaga: ETNOMUZIKOLOGIJA, LJUDSKI PEVCI, Lj. 1988, str. 208

V spomin na nekdanje čase se je v Socki ustanovila skupina pevk pod imenom "SOŠKE PREDICE". Vodja te skupine je Ljudmila Golob. Pevke so še: Kristina Korošec, Ivanka Blazinšek, Štefka Kotnik in Albina Marcen. Njihovo petje je posneto na kaseti. To so ljubezenske pesmi, z žalostno vsebino, pa tudi nabožne.

Nekatere smo zapisali:

PRELJUBI OČKA

*Ljubi očka kaj si rekel,
da ko kostanj obleti,
čas kostanja je potekel,
ali tebe očka ni.*

*Kolkokrat smo govorili,
Marjan, mamica in jaz,
da će vrneš se na zimo,
kakšen raj bo spet pri nas.*

*Našo mejo so zaprli,
vojna lopa tam stoji,
našo šolo so podrli,
botrček me zdaj uči.*

*Včasih čitam, včasih pišem,
mamica podpiše red,
večkrat solzo si obrišem,
kdaj bo spet tako kot prej.*

*Zdaj bom pa to pismo sklenil,
mamici ga nesem brat,
in še to ti bom povedal,
jokala je tisti krat.*

BITI BREZPOSELNI

*Biti brezposleni,
to je gorje,
kdo si poskusil ni,
ta naj umre.*

*Človek si, kakor so
drugi ljudje,
nimaš prijateljev,
družbe tud ne.*

*Ptičke si spletajo
gnezda spomlad,
nageljni cvetejo,
jaz grem vasvat.*

*Jaz bi tud rad imel
košček zemlje,
hišco postavil bi,
vrtec krog nje.*

*Jaz bi tud rad imel
svoje dekle,
Bog mi je tudi dal
toplo srce.*

MARIJA BI RADA NA OHCET ŠLA

*Marija bi rada na ohcet šla,
pa nihče ne varje ji Jezusa,
zveličarja celga sveta.*

*Pa v dar se ponudi ji grlica,
da bode ji sineka varvala,
ko bo ona na ohcet šla.*

*Marija se je odpravljala,
nazaj se je ozirala,
je videlo zibko narobe ležat,
zraven pa grlico spat.*

*Marija se je razjezila,
pa grlico za uho je vdarila,
da se ji še danes pozna.*

TAM ZA GOZDOM

*Tam za gozdom v majhni hiši,
stara mati še živi,
solze ona si zdaj briše,
sama je na stare dni.*

*Šest otrok je gor vzgojila,
drug za drugim so odšli,
on, ki bil ji je opora,
mnogo let že v grobu spi.*

*Solze zdaj si starka briše,
porojene iz gorja,
dobro ve, da nehvaležnost
povračilo je sveta.*

CERKOVŠKA DOLINA

*Preljuba Cerkovška dolina,
nikol mi iz misli ne gre,
in tvoja nedolžna mladina,
nikol ne pozabim na te.*

*Kaj delajo vaši mladenči,
mladenke kaj počnete še,
al so še zeleni vaš venci,
dekleta povejte mi vse.*

*Al jih je že slanca umorila,
pobrala vam rožice vse,
nedolžnost vam slovo je vzela,
pustila vam gRENKE solze.*

*Še vašemu srcu prebiva,
sam Jezus sin božji vsekdar,
morbiti že solze preliva,
ne more več biti pri vas.*

KO SEM BILA JAZ ŠE DEKLICA

*Ko sem bila jaz še deklica,
po vrtu sem se sprehajala,
sred vrta pa je bil en cvet,
al zdaj mi je odvzet.*

*Vzela mi ga je zemljica,
nazaj mi ga ne bo vrnila,
ostala sem dekle osamljena,
od njega pozabljena.*

*Če nočeš se mi ti vrnit,
pa hočem jaz za tabo prit,
ne morem sama prebivati,
na tebe pozabiti.*

PO HLADNI SENCI SE SPREHAJAM

*Po hladni senci se sprehajam,
po licu solze mi teko,
pred sabo vidim zdaj prikazen,
zgubil sem dekle ljubljeno.*

*Pa prav goreče sem jo ljubil,
si je ona druge zbiralna,
naredila srce mi boleče,
v ljubezni mi je umirala.*

*Ko mene hladni grob zakrije,
premila smrt oči zapre,
prijateljstvo iz groba klije,
predraga ne pozabi me.*

*Na grobu bo žalujka rasla,
in ta duhteči rožmarin,
ko ti v ljubezni bodeš srečna,
spominjaj se da v grobu spim.*

V zbirki so še:

*BIL JE LEP SONČEN DAN,
CVETE DEKLETU ROŽMARIN,
GOZDIČ JE ŽE ZELEN,
JEZUS JE PO VRTU HODIL,
KAJ MARAM, DA NIMAM,
KAK ŽALOSTNO SONCE GORI GRE,
KDO JE BIL OČKA MOJ,
KJE SO TISTE ROŽICE,
KO SEM HODIL V GIMNAZIJO,
LAHKO NOČ,
LEPE MAJSKE NOČI,
MOJ FANT,
MARIJA SVEČANSKA
MARELA,
MLADA DEVA,
MORNARČEK,
NAŠE ŽIVLJENJE
NAVZGOR SE ŠIRI ROŽMARIN,*

*OBLAČEK MILI MOJ,
SAMA ZAPUŠČENA,
PO TEMNEM GOZDU,
PREDRAGA DEKLICA,
PRIŽGIMO SI LUČK,
PTIČICA ZAPRTA,
SOBOTA VEČER,
RASTI ROŽMARIN,
ROŽA NA VRTU,
ROŽMARIN,
TAM NA VRTU,
TAM V GOZDU SREDI JASE,
TAM V VINSKI GORICI,
VENČEK NA GLAVI,
VSEJAL SEM NAGELJNE,
VZEMI FANTIČ PRSTAN,
ZA ROJSTNI DAN,
ZDRAVIČKE.*

ROKOPISNE PESMARICE

*Golob Ljudmila
Kotnik Štefka*

Nastarejše pesmarice iz našega kraja so rokopisne zbirke Ljudmile Golob in Štefke Kotnik. Nastale so po drugi svetovni vojni. Predstavljamo nekaj pesmi iz njihovih zbirk.

Slovenski jezik

Rivč na vrhu je včer
 prale v vodah ob potoku
 krov v vodah voda.
 ko je bila finitična pesem.

2.

Daj mi svetko slete
 da si jaz ne pesem
 ne zem v svetlično solo
 pesem v tvoj krov jaz pesem

3.

Sto svetko nis jaz
 v svetljici te mala skola
 doma v vodah je voda
 in jaz antica se voda.

Golob Ljudmila

Prav lepo je v vijesti

I.

Prav lepo je v vijesti
ko so vse - dobroj ptički jih
vse se veseli vse kar na svetini
v vijesti pravijo te dobroj ptički
šinkarci rojelci in prav sinice
med njimi prav prav veselo-kula
saj je Bog stvaril tako

II.

Pastir prav prav veseli
med v na tej planinski
prav prav vol te sinice
te dobroj v prav planinski skriveni
potnici z v svinji vroj kraljice

onvirja in prav veselo leju-
saj je Bog stvaril tako.

III.

Prav lepo je prav let
ko so vse tuoli na ovetu
tako bo preteklo tuol naše ravninske
monarhije. Lepo - in vel premire
te truplo prav pravle o to-čeno em
saj je Bog stvaril tako.

Dekle slaj mi rož muletih

I.

Dekle slaj mi rož muletih
norimorina tuoli slaj
da bom sognjal o gromljenih
vir bo v mojem sreču j.

Štefka KOTNIK, 70 let, Socka, zapis pesmi pred 45 leti - 1994

BABIČINO IZROČILO

VNUKINJI

Starejši rod želi ohraniti ljudsko izročilo potomcem.

Marija DELJČNJAK Trnovlje,
75 let, 1993

VI.po Čebci
~ ~ ~ ~

v dolini prijetni

- 1.) ~~č~~ dolini prijetni je vjek
muj domi niholi jači nego
jačer se ne bom trhololobalom - -
- 2.) Počti psečko domačo me jaz se rečim
v domačem novelju
dorečno živim : življe - - -
- 3.) Le ščer si sreči prijatelj
črni je doliti je mihlične
tujem jo kji trhololobalom - -
- 4.) Taj merikateri je hečin
pot met me zolnje pišči
domu ob min se spet trhololobala
- 5.) Čeji rožice domače me lepše
brlico in plički domači
me jaz je poje trhololobalom - -
- 6.) Čebonosi domati se spora z lastko
mi bratci mi restice jahfije
remijo ti drololobalom - - -

6.) Osmazime je kise bje sva redna
po metri, ali teki hri se jazomu,
da tam je jazidne rame!

Fernu po gori hodi

7.) Fernu po gori hodi je sledbu vince.
Vjekli vinaresi lichenstorni, bo
jej pravil frstam spol

8.) Semito je recyckab ses mchovini
stilju tvojne volze losil
mce vinski drzevni

Te form } 3 } vole losil, ker nodel
je luchi, ker lecho vince foli
jez ujegd kuzoli

Te - druga vole losil, ne mre
ni skene ker jom let sledba
vinci proborujo zore

VIII.Turijski Podobnik

- 1.) Žao sem podobnik Turijski
ki skromnja domač rostljani
kocuri tri oblike gašim.
- 2.) Počnajo me znamenje kar
mi naredi dejo vincekar
kader se življenjskim
razpolju se hujem.
- 3.) Verjetni moji očet je bili
znamenec sa sterli hizem
kocur skromniki formenom.
- 4.) Veseli so ne rege les protokol
so mlini nemest so bei punter
in kocur pravilno se zoblid
- 5.) Hledam besedico sa mojimi mati
leti, kak Bosija je prevezla
sa tudi n, vendar sti
- 6.) 87 let starli so na letova svet potem s redolgo
nemest šli, kak bomo enkrat mi

IX.

Sem hodil po Černosko.

- 1.) Sem prišel v leto Černosko
Prehodlško mi šitalo do tem dol
je min prehodlško sem
hodil po Černosko.
- 2.) Te pane dni sem Brečil bit pri
Prešernem obliku, debel sem
ni seclot moril 2 dni je to
trpele.
- 3.) Potem pa prišel k Zdešku
vinogradu se hodiči krepčec 10
je bila pa brez me spoznali
- 4.) Ko me je videl Gasparček
pričelo me pozdravi
maj nje ga Božič oblačil
me hitre v hodo spoznati
- 5.) Kegre žena Lisička je hrastik
Andračka od Turke Šomerške
sahvaljene je bila.)

LJUDSKI GODCI V SOCKI IN NJENI OKOLICI

V Socki imamo veliko ljudskih godcev, ki mnogokrat popestrijo kulturno in družabno življenje v kraju.

Mladi raziskovalci smo ugotovili, da se večina teh muzikantov ni izobraževala v glasbeni šoli, pač pa so jih za to navdušili starejši muzikantje. Ti naši muzikantje zaigrajo na vsakoletnem "Srečanju muzikantov pri Koprivnikovih". Godci igrajo na harmoniko, trobento, bas, pozavno in klarinet in seveda tudi na ročno izdelane instrumente (list, glavnik, rifnik, lok.). Skupina, ki igra na ročno izdelane instrumente se tudi nastopa pod imenom "Vraja peč". Nekateri godci so že velikokrat igrali na ohcetih, veselicah, družabnih srečanjih, ob otvoritvah gostiln, kapel, cest in ob domačih praznikih.

Med njimi so najbolj znani: Pavlek Švab, Herman Felicijan, Franc Božnik ml., Sandi Majcen, Tomi Majcen, Rajko Sentočnik, Tone Sentočnik, Pavlek Pogladič, Ivan Borovnik, Srečko Grm. Igrajo valčke in polke.

POSNETEK NA KASETI: SOŠKE PREDICE 1991, Radio Celje - M. Agrež

INTERVJU: Pavle Švab zvočni zapis v okt. 1993

VIDEOKASETA: SREČANJE MUZIKANTOV IN PEVCEV
PRI KOPRIVNIKOVIH 1986

SL. 18 - SKUPINA "VRAJA PEČ"

SL. 19 - SKUPINA PEVK IN PEVCEV Z GODCEM ŠVAB PAVLOM - Socka 1986

SL. 20 - LJUDSKI PEVCI SOČANI, 1990

R E Z U L T A T I A N A L I Z E:

Ker smo želeli izvedeti, kako se ljudsko izročilo ohranja ob kmečkem delu danes, smo sestavili vprašalnik. Zanimalo nas je:

1. Katero kmečko delo še danes opravljate z vzajemno pomočjo?
2. Ali ob delu še
 - prepevate?
 - si pripovedujete vremenske pregovore?
 - pripovedi?
 - govorite o vražah?
 - se kako drugače zabavate?
3. Katere pesmi od naštetih še poznate?
 - Travnički so že zeleni
 - Mlatič
 - Večernica
 - Tam v Vinski gorici
 - Prepelica
 - Prišel bo sv. Vid
 - Marija bi rada na ohcet šla
 - Po Koroškem po Krajnskem
 - Polje, kdo bo tebe ljubil
 - Oj ta mlinar
 - Na planincah
 - Prav luštno je polet
 - Prišla bo pomlad
 - Kmetič veselo na svetu živi
 - Predica
 - V dolinci prijetni
 - Jezus je po gorci hodil
 - En glažek
 - Jaz sem dekle Štajerka
4. Kje ste se jih naučili?
5. Ali mislite, da se ljudsko izročilo pozablja, če, zakaj?

Po opravljeni anonimni anketi smo dobili naslednje rezultate. Izhajali smo iz hipoteze, da se ljudsko izročilo ob kmečkem delu pozablja, zato smo anketne liste razdelili med mlajšim kmečkim prebivalstvom. Povprečna starost anketirancev je bila 27 let.

- Na prvo vprašanje jih je 100% odgovorilo, da poznajo kožuhanje in trgatev ter običaje ob tem jesenskem delu. Toda le 27 % mladih je ohranilo običaje ob žetvi in sušenju sena. Košnjo pa danes že vsi opravijo strojno.

- Na drugo vprašanje jih 45% odgovorilo, da še prepevajo
 - 27 % prepevajo včasih, 27% pa nikoli,
 - 27 % je odgovorilo, da si pripovedujejo vremenske pregovore,
 - 18 % je odgovorilo, da si pripovedujejo pripovedi,
 - 45 % govorijo o vražah,
 - 18 % si pripovedujejo smešnice in se zabavajo z družabnimi igrami.

- Na tretje vprašanje so odgovorili, da poznajo naslednje pesmi:
 - 100 % - Travnički so že zeleni
 - 0 % - Mlatič
 - 6 % - Večernica
 - 54 % - Tam v vinski gorici
 - 45 % - Prepelica
 - 90 % - Prišel bo sv. Vid
 - 90 % - Marija bi rada na ohcet šla
 - 100 % - Po Koroškem po Krajskem
 - 100 % - Polje, kdo bo tebe ljubil
 - 100 % - Oj ta mlinar
 - 100 % - Kmetič veselo na svetu živi
 - 45 % - Predica
 - 90 % - V dolinci prijetni
 - 63 % - Jezus je po gorci hodil
 - 72 % - En glažek
 - 27 % - Jaz sem dekle Štajerka

- Na četrto vprašanje so odgovorili, da so se pesmi naučili:
 - doma - 45 %
 - v šoli - 27 %
 - v družbi - 18 %
 - iz pesmaric - 9 %.

- Na peto vprašanje je 91 % anketirancev odgovorilo, da se ljudsko izročilo pozablja, 9 % pa ne.
Zakaj? Odgovori so bili naslednji:
 - Tempo življenja je prehiter.
 - Ljudje premalo pojego in se veselijo. Včasih so se veselili, ko so eno delo dokončali.

- *Ker so se stare šege opustile in pozabile.*
- *Pozablja se predvsem zaradi spremenjenega načina življenja in dela. S pomočjo strojev za delo ni več potrebno veliko ljudi. Ljudje se manj družijo.*
- *Veliko je strojev in družina tako opravi delo sama. Premalo gredo v vas k sosedom. Televizija je pri vsaki hiši in so tudi ljudje več doma, še posebno ob večerih.*
- *Misljam, da se ponovno oživlja in to je lepo.*
- *Misljam, da se pozablja zaradi premalo časa, ki ga imamo sedaj.*

P O V Z E T E K

V prvem delu naše raziskovalne naloge smo predstaviti kmečko delo - opravilo po letnih časih, ki ga opravlja večja skupina ljudi. Po izvirthih pripovedih smo ta del popestrili s slikovnim materialom, z zvočnimi zapisi in video posnetki.

Ugotovili smo, da je bilo kmečko delo težko, a kljub temu zanimivo in zabavno. Življenje je potekalo počasnejše. Poljska dela so bila pretežno ročna in so terjala večje število sodelujočih. Ljudje so se po težkem, napornem delu sprostili, se poveselili in kovali prijateljstvo, dobre sosedske odnose in gojili ljubezen do kulturne dediščine.

Danes pa ročno delo nadomeščajo stroji. Radio in televizija sta sestavnji del vsakdanosti, zato pa ljudsko izročilo izumira. V kraju je živo le še ličkanje in trgatev.

Vzajemno kmečko delo in veselje je prikazano na vsakoletni turistični prireditvi v začetku avgusta pri Koprivnikovih.

SL. 21 - MLADI RAZISKOVALCI NA OBISKU PRI PAVLETU ŠVABU, 1993

V I R I I N L I T E R A T U R A:

- Novak Vilko: *SLOVENSKA LJUDSKA KULTURA* - Lj. 1960.
- Krnel Dušan: *KRUH IN POLITIKA* - poglavje iz etnologije Vitanja, Lj. Partizanska knjiga, Ljubljana 1987.
- Kunaver Dušica: *PESMI IN ŠEGE MOJE DEŽELE* - Lj. DZS, str. 187.
- Kumer Zmaga: *ETNOMUZIKOLOGIJA Razgled poznanosti o ljudski glasbi* - Ljudski pevci, str. 208, Lj. 1988.
- Kremenšek Slavko: *OBČA ETNOLOGIJA*, Ljubljana 1973.
- Kobal Edvard: *ODKRIVANJE NOVEGA ZNANJA*, DZS Lj. 1984.
- KOLEDAR MOHORJEVE DRUŽBE 1945, 1946.
- PESMARICA II - 1946.
- TRISTO NARODNIH, CZ Lj. 1984.
- Cyril Pregelj: *NAGELJČKI*, Celje Samozaložba, 1926.
- Kaseta (v prilogi) SOŠKE PREDICE, Radio Celje (M. Agrež), 1991.
- Zvočni zapisi na KOŽUHANJU (posnetek v Trnovljah oktobra 1993).
- Zvočni zapis - intervju pri Pavletu ŠVABU 1993.
- Videokasete - posnetki: SREČANJE MUZIKANTOV pri Koprivnikovih 1986, 1990;
TRGATEV pri Silvu Koprivniku, 1993.

INFORMATORJI:

1. Deličnjak Marija, Trnovlje 15, roj. 1918
2. Golob Ljudmila, Socka 17, roj. 1929
3. Iskrač Marija, Socka, roj. 1917
4. Kotnik Štefka, Socka, roj. 1924
5. Kotnik Barbara, Trnovlje 17, roj. 1918
6. Kotnik Franc, Trnovlje 17, roj. 1920
7. Pinter Gvido, Trnovlje 18, roj. 1962
8. Pinter Ivana, Trnovlje 18, roj. 1931
9. Omerza Ljudmila, Socka 52 a, roj. 1932
10. Smrečnik Štefka, Dobrna, roj. 1917
11. Švab Pavle, Vrba 28 a, roj. 1928

